

७७। ।दसु'खरि'लख'शु'श्रीद'सुस'शु'
दो'दो'दर'सुद'रि'स'सुव'लसुस'
वठस'शु'दो'श्रीद।

दो'दो'दर'सुद'रि'स'सुव'लसुस'शु'दो'श्रीद।

༡༡། །དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་
དོ་བོ་དང་བྱུང་རིམ་གྲུབ་འབྲས་
བཅས་ཀྱི་དོ་སློང་།

པོད་གཞུང་མི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་དཔར་འགྲེམས་ཞུས།

ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་རྒྱ་ར་ཐང་པར་ཁང་དུ་
དཔར་ཐེངས་དང་པོ་དང་དཔར་ཐེངས་གཉིས་པ་གེས་རིག་པར་ཁང་དུ་
དཔར་འདེབས་ཀྱིས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

Funded by Norwegian Church Aid (NCA)

དཔར་ཐེངས། ༡ ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༠ འབྲུག་གྲངས། ༥༠༠
དཔར་ཐེངས། ༢ ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༡ འབྲུག་གྲངས། ༡༠༠༠༠
དཔར་ཐེངས། ༣ ཕྱི་ལོ། ༢༠༡༢ འབྲུག་གྲངས། ༣༠༠༠

Printed at Sherig Parkhang
2012 - 2000 copies

Department of Information & International Relations
Central Tibetan Administration
Gangchen kyishong
Dharamsala-176215
Distt. Kangra (H.P.)
INDIA

ཕ ཚད་བརྗོད།

༡། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དྲུ་དམར་ཤོག་གི་གཅིག་སྐྱོད་དབང་འཛིན་རིང་
 ལུགས་བྱུང་འཕམ་པོད་དུ་དྲག་དམག་གིས་བཅན་འཇུག་དང་། མཐར་པོད་རྒྱང་ས་
 ཡོངས་རྫོགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་མི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་འོག་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤྱོད་གི་གནས་
 བབ་ངོས་ལེན་བྱ་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ཡགོང་ས་མཚོག་དང་པོད་ས་གནས་གཞུང་
 རས་སྐྱག་བསམ་རྒྱལ་དག་གིས་གྲོས་མཐུན་གཞི་བཟུང་རང་སྤྱོད་གནས་བབ་ཅིག་
 ཡོང་ཐབས་འབད་བརྩོན་ཡོད་རྒྱ་ཚུལ་སྐྱུགས་གནང་རུང་དོན་ཕན་མ་བྱུང་བར། སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་པོད་གཞུང་མངའ་བུ་བྱུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་ཞི་བའི་བྱུན་ལངས་དང་།
 ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་དབུས་གཞུང་མངའ་བཅན་སྤོལ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་རྗེས་ལོ་
 བས་རིང་རང་བཅན་བརྒྱུར་གསོའི་བྱུགས་རེ་གནང་རུང་། རིམ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱི་དང་
 རྒྱལ་ནང་གཉིས་ཀའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བརྒྱན་པའི་སྲིད་བྱུས་ལོག་མ་བཟུང་
 ཐབས་མེད་གྱུར་སྐབས། ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ལྷན་མེད་པའི་ལམ་
 རྩོན་འོག་བཅན་སྤོལ་པོད་གཞུང་བཀའ་བཀའ་དང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་བྱེས་གཞིན་
 སོགས་མང་གཙོའི་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་གྲོས་ལ་དབང་བ་རྒྱལ་སྤྱི་དགོངས་དབུད་
 བཀའ་བརྒྱུར་རིམ་གནང་རྗེས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་རང་བཅན་བརྒྱུར་གསོའི་ཚབ་
 དྲུ་ཚོལ་གསུམ་པོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཞིག་ཡོང་
 ཐབས་གནང་རྒྱའི་མཛད་བྱས་གཏན་འབེབས་བྱུང་བ་དེ་ལ་རྗེས་སྐྱོད་བྱུ་མའི་ལམ་གྱི་
 སྲིད་བྱུས་ཞེས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཡོངས་གྲགས་སྤྱུ་གྱུར་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་
 རྒྱ་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་དབུ་ཁྲིད་དེང་ཞའོ་མིང་གིས་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་འབྲེལ་མོལ་
 གྱི་གྲོས་འཆར་འདོན་སྐབས་རང་སྤོགས་ནས་ཐག་གཅོད་སྐར་ཡོད་ལ་བརྟེན་འབྲེལ་དུ་
 བཀའ་ལན་གནང་བའི་བྱུང་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་ད་བར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་
 ཀྱི་ནང་དོན་ཞིབ་ཆ་ལ་འགྱུར་འགྲོས་ཅི་རིགས་སོང་ཡང་སྤྱི་སློམ་ཁ་བུལ་མི་ཚོད་ཅིང་།
 ད་ལྟོའི་གནས་བབ་ལ་འགྱུར་བ་དགོས་པའི་བཞེངས་སྤོགས་དེར་གཞིས་བྱེས་པོད་མི་

མང་ཚོགས་དང་། གྲོས་ཚོགས་ནས་མང་མོས་སྤྱི་མོས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་རིམ་བུར་ལ་
བརྟེན་འགྲུར་མེད་བརྟན་བརླུང་མཛད་པས། རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱ་ནག་མང་ཚོགས་ནས་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་ཐོབ་པ་སོགས་དགེ་མཚན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་གཤིས། ཡ་གོང་
ས་མཚོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་ལ་ཡི་རངས་
བསྟན་པ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བར་སྐབས་ཀྱི་འགྲུར་འགྲོས་འགའ་ཤས་
གསལ་ཉེགས་མེད་མཁའ་ཡང་ཉུང་ཤས་ཡོད་ཁར། འགའ་རེས་གསལ་ཉེགས་མེད་
ཁུལ་དུ་བརྟེན་པ་སོགས་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་མང་ཚོགས་སུ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་
སྐོར་སྐྱོར་སྐྱོར་དང་འབྲེག་བཤའ། ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཇི་སྟེན་ཅིག་བུང་བ་རྣམས་ཡ་གོང་ས་
མཚོག་དང་བཀའ་ཤག་གིས་འགྲེལ་བརྗོད་རྒྱ་རྗེས་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་
སོགས་ནས་གསལ་བཀོལ་བྱིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ད་དུང་གལ་ཆེ་ནན་དཔེར་གལ་
ཆེའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་རི་བོ་དང་བུང་རིམ། ཞིབ་གནས་འགྲུར་འགྲོས་
བཅས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་གོ་ཉེགས་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་དེས་ཤིག་ཡོང་ཐབས་སུ་བཀའ་
ཤག་གིས་ ཉེད་བུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་རི་བོ་དང་བུང་རིམ་གྲུབ་འབྲས་བཅས་
ཀྱི་རི་སྐོར། ཅས་པའི་འགྲེལ་བརྗོད་ཡིག་ཆ་སྤྱོད་བསྐྱོད་ཀྱིས་པར་བརྒྱན་ལུས་
ཡོད། ཡིག་ཆ་འདིས་ཐོད་མའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་གནད་
དོན་རི་མ་གོ་ཉེགས་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་བྱུས་འདི་ལ་རྒྱབ་
སྐྱོར་དང་དགག་བྱ་གནང་མཁའ་སུ་ཡིན་རུང་ལུན་ནག་མངའ་འཕེན་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པར་
དངོས་དོན་ཉེགས་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་རམ་དགག་བྱ་གནང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡིན།
བཅོན་པོའི་ཐོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལྷ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ལ། །

༡། །དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་བྱུང་
རིམ་གྲུབ་འབྲས་བཙས་ཀྱི་དོ་སྲོད།

༡། ལྡན་ལྡོང་།

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ནི་རང་རྒྱལ་གཞན་ཕམ་མ་ཡིན་པར་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་
སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་ཆེད་དྲང་བདེན་དང་། བྱམས་བཅེ། འཆོ་བ་མེད་པ།
མངོ་འ་མཐུན་དང་གྲུ་བགངས་བཙས་གཉིས་ཕན་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དགོངས་ཡངས་
དཀྱུལ་ཆེད་སྲིད་བྱུས་ཤིག་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་སྐུ་ཚོར་གོང་ས་ཡ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་
བོད་མི་བརྒྱུད་ཁྲི་བཀལ་བ་བཙན་གྲོལ་དུ་ཡོང་དགོས་བྱུང་རྗེས་ལོ་གསར་རིང་བོད་
མི་ན་གཞིན་རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སྦྲོབ་གསོ་དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་བདག་
གཙུག་། མང་ཆོགས་ཀྱི་གཞིས་ཆགས་གསར་འཛུགས་སོགས་ཇ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་
འོག་འབྱུང་འབྱུར་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་སྐོར་དེས་གཏན་རྫོང་པའི་སྲིད་
བྱུས་ཤིག་གཏན་འབེབས་གནང་མ་གྲུབ་ཀྱིང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༢་་་༦༥ ཅམ་ནས་སྐུ་
ཚོར་གོང་ས་ཡ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་
ལ་ཐུགས་ཞིབ་དགོངས་བཞེས་གཏོང་བཟུང་དང་འབྲེལ། ལྷན་སྐྱབས་དེའི་སྐུ་འབྲས་ཆོགས་
གཙོ་བཤེས་གཞིན་དང་། བཀའ་ཤག་སོགས་གྲོས་ལ་དབང་བ་རྣམས་དང་། མཁས་
ཚོའང་ལྡན་པའི་བོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལ་གོ་བསྐྱར་བཤིག་ལྡོང་དང་དཔུང་ཞིབ་གཏོང་
བཟུལ་རིང་གནང་འབྲས་སུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་ནམ་ཞིག་བོད་རྒྱ་གཉིས་དབར་
འབྲེལ་མོལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཤིག་གར་ཆོ་རང་བཙན་ཚེད་སྡོང་མི་གནང་བར་རང་སྤོང་
གི་གནས་བབ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་འཕོབ་ཐབས་གནང་རྒྱའི་ནང་དོན་སྲིད་བྱུས་
གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པ་ལྟར། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ལྷན་སྐྱབས་དེའི་རྒྱ་རྒྱལ་གི་ཆེས་
མཐོའི་དབུ་མའི་དྲུང་ཞིང་ཞེས་པའི་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་གྲོས་འཆར་བཏོན་སྐབས་
རང་སྤོགས་ནས་བཀའ་ལན་གནང་བའི་གོ་སྐྱིག་སྡོན་ཡོད་ལ་བརྟེན་འབྲེལ་དུ་འབྲེལ་

ལམ་འགོ་ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་བརྟན་བཟུང་གིས་པོད་ཀྱི་གནད་དོན་འབྲིག་ཆགས་ཡོང་བའམ་འབད་བརྩོན་ལན་དགུ་ཆད་མཐུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་ཡང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབྱ་བྱིད་རྣམ་པའི་ངོས་ནས་བཟུང་སྤྱོད་གས་ཀྱི་ལ་ལན་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཁར། པོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དུང་ཇེ་ཞན་ཇེ་སྟུག་ཏུ་སྤྱིན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལྷན་ ༡༩༥༩ བར་པོད་མིའི་ཞི་བའི་བྱེད་ལངས་དང་། དེ་ལ་དྲག་གཞོན། དེའི་རྗེས་སྤྱི་ལོ་ཚུན་དུ་མང་ཚོགས་སྤྱི་དང་། རྒྱག་པར་ཚོས་བྱེད་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་དོ་དམ་བཏང་འཛིན་དང་། རྒྱལ་གཅེས་ཚོས་གཅེས་ཀྱི་སློབ་གསོ་སོགས་བཟོད་དཀའི་བསྐྱེད་བཅོར་བར་མེད་ཀྱིས་མཐའ་མཐུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་པོད་མི་རྣམས་ཏུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་པོད་ས་ཡོངས་སུ་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་མི་སྲིད་ལས་འདས་པའི་དྲག་གཞོན་གྱིས་གསོད་དུང་བཅོན་འདུག་མཚར་གཙོད་ཚད་མེད་དེ་བར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་གཏོང་བཞིན་པ་དང་། བར་སྐབས་ལོ་དགུ་ཙམ་རིང་ཆད་པའི་པོད་རྒྱའི་ཐད་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷན་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དགུ་བྱས་རུང་། རྩ་དོན་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་མ་ཐོན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། གཞིས་བྱེས་པོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བཟོད་བསྐྱར་དང་རེ་བ་རྗེ་རྒྱུད་དུ་སྤྱིན་ཏེ་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་ཐོ་ཚོལ་དང་། ཐབས་ལམ་གཞན་འཚོལ་ལེགས་ཀྱི་བསམ་རྒྱུ་འདོན་མཁན་རྣམས་ཀྱི་དབྱ་བྱིད་ལོ་དགེ་བཞིན་ཡོད།

རྒྱུར་བཏང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་ཚད་མཐོའི་མང་མོས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིར་ཐོབ་པ་དང་། ༡༩༧༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་རྒྱན་ཚོགས་ནས་སྤྱི་མོས་གོས་ཚོད་ཀྱི་ལམ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིར་བྱུང་བ་ལྟར་བཅོན་བྱོལ་རྒྱུག་འདུགས་ཀྱིས་གདོང་སློབས་ཆེན་པོས་སྲིད་བྱུས་འདི་ཉིད་རྒྱུན་རྒྱུད་ལག་བསྐྱར་བྱེད་སྲུས་ཡིན་ཞིང་། པོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་རྒྱ་གཞུང་དབང་འཛིན་པའི་བྱེད་སྤྱོད་གས་ལ་གཞིགས་ཏེ་བཟོད་བསྐྱར་དང་རྒྱག་མ་བྱུབ་མཁན་ཚོ་ཡང་བྱུགས་ཁག་མེད་པ་གོ་རྟོགས་བྱུབ་ངེས་ཀྱང་། རྩོན་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བསྐྱར་ན་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་གྲུབ་

འབྲས་གང་ལེགས་ཐོན་ཡོད་གཤམས། སྲིད་བྱས་འདིའི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་རིམ་གྱི་འབྲས་
བཅས་མང་ཚོགས་ལ་སྐྱར་ཡང་ཞིབ་གསལ་ལོ་སྲོད་བྱ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོར་མཐོང་།

༡། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་ལྟ་གཞུང་གྱི་གཞི་རྟེན།

ཡགོང་ས་ཚེན་པོས་སློང་རྗེའི་སློང་པོ་ཅན་གྱི་ལྷག་བསམ་ (Universal Responsibility)
གྱི་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དཀའ་རྙོག་གང་ཡིན་ཡང་གཉིས་མོས་མཛའ་མཐུན་ལམ་
ནས་སེལ་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་འདི་གཞི་རྟེན་ཡོངས་ལ་མཛད་དེ། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་ནི་
དམག་འབྲུག་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་དུས་རབས་ཤིག་ཏུ་འདས་ཀྱང་། ད་ཆ་དུས་རབས་ཉེར་
གཅིག་པ་འདི་དཀའ་རྙོག་རྣམས་བཟོ་སྐྱོང་གི་ལམ་ནས་སེལ་བའི་དུས་རབས་གསར་པ་
ཞིག་ཏུ་བརྒྱན་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་གནང་བཞིན་ཡོད། དེ་ཡང་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་
སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོའི་གསུམ་དུས་གསུང་འབྲིན་ནང་ཡར་རྒྱས་ཆེ་ཆུང་དང་། དཔལ་
འབྱོར་བཟང་ལན་ལ་མ་རྟོམ་པར་འཇམ་སྐྱིང་འདིའི་སྐྱོང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་དང་
། ཡུལ་སྤེལ་ཕན་ཚུན། ཐར་གྲོང་པ་ཁྱིམ་མཚོས། མདོར་ན་ལས་གྲུའམ། ཁྱིམ་ཚང་
གཅིག་གི་ནང་མི་ཚུན་ཆད། མིའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་
གྱི་སློན་སེལ་འཚོ་ཞིང་གནས་དགོས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྐྱུག་
བསྐྱེད་མི་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་བཅས་ཤེས་རྟོགས་གསལ་པོ་ཐུབ་
པ་བྱས་ཏེ། མི་དང་མིའི་བར་ཕན་ཚུན་བྱམས་པ་དང་བརྟེན་བའི་བསམ་ཚུལ་འཛོན་པ་
དང་། དང་བདེན་ཅུ་བར་བརྒྱང་བའི་ཉན་ཤེས་གོ་ཤེས་བཅས་བྱས་ན། ཆེ་ས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ནང་གི་དཀའ་རྙོག་གསལ། ཆུང་ས་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ནང་གི་དཀའ་རྙོག་ཐམས་ཅད་ངང་
གིས་སེལ་ཏེ་གཞི་ནས་མི་རྣམས་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་སུ་གནས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།
ཅས་གསུངས་ཡོད། འདི་གཞི་རྟེན་གྱི་ལ་དེ་འདྲའི་སློབ་སྟོན་གནང་བ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རྩ་
དོན་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱང་དེ་དང་དོན་མཐུན་པ་ཞིག་གནང་བཞེད་དང་། རང་བཅོན་ཚོད་ན་
གཉིས་མོས་བཟོ་སྐྱོང་ཡོང་ཐབས་བྲལ་ཞིང་། བཟོ་སྐྱོང་དང་གྲུ་བཤངས་ཀྱི་ལམ་ནས་
རྩ་དོན་བརྒྱབ་དགོས་ན་གཉིས་སྐྱེན་གྱི་ལམ་སྤོགས་ཤིག་མ་བརྒྱུང་ཐབས་མེད་ཡིན་པའི་

ལྷ་སྐྱབ་ལ་གནི་བཙེ་བ་ཡིན།

༡། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ངོ་བོ།

པོད་ཀྱི་ཚ་དོན་རྒྱབ་ཐབས་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། པོད་རང་བཙན་
བརྒྱུར་གསེ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་ནས་ཁ་བྱལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་མཐའ་དང་། ད་ལྟའི་པོད་ཀྱི་
གནས་བབ་རང་འཇགས་བརྒྱད་རྒྱུའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྱལ་བའི་དབྱས་ནས་པོད་
དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་བྱ་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་ལ་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན། པོད་དོན་འགྲིག་ཆགས་ཡོང་བ་ལ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་རྒྱུ་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚ་བྲིམས་དང་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤྱོད་གི་བཙེ་བ་བྲིམས་སྲུ་གསལ་
བའི་རང་སྤྱོད་གི་ཆ་རྒྱུན་རྣམས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་མིང་དོན་མཚུངས་པར་ལག་
བརྩུར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། པོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་རང་སྤྱོད་འཛིན་སྤྱོད་གཅིག་
གི་འོག་ངེས་པར་དུ་རྒྱུད་དགོས་པ། དེའི་རྒྱབ་ཐབས་འཛེ་བ་མེད་པའི་ལམ་འབའ་
ཞིག་ལ་བརྟེན་རྒྱ་བཙེ་བ་ཞི་སྲིད་བྱུས་འདིའི་འདོར་ཐབས་མེད་པའི་སྣང་དོན་ཡིན། དེ་
བཞིན་པོད་ཀྱི་བྱུང་རབས་ཀྱི་ཐད་འདས་པའི་དོན་ལ་བརྒྱུར་བརྗོད་བྱེད་ཐབས་མེད་པས་
སྲིད་དོན་གྱི་དམིགས་ལུལ་བཟུང་ནས་འཁྲོག་བཤད་བྱས་པའི་བྱུང་རབས་ལ་ངོས་ལེན་
བྱ་ཐབས་མེད་ཀྱང་། འབྲུང་འགྱུར་གྱི་འགྲིག་ཆགས་འཛེ་བ་སྐབས་འདས་པའི་བྱུང་
རབས་ཀྱིས་འགལ་རྒྱུན་ཡང་མི་འབྲུང་བ་བྱ་རྒྱུ་སྲིད་བྱུས་འདིའི་བྱུང་རྒྱུ་ཚོས་ཡིན།

༢། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་གཟུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།

༡ ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་འདི་སྲིད་བྱུས་གང་ཡང་དངོས་དོན་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་
པའམ། དངོས་དོན་རིང་ལུགས་ (Pragmatic) ལྷར་མ་འཛིན་ཐབས་མེད་ཀྱི་དུས་
སྐབས་ཡིན།

༢ དེར་བརྟེན་རྒྱལ་ཁབ་རང་ཉིད་ཁེར་རྒྱུད་གི་ཐོབ་ཐང་གཅིག་ཕྱར་ལྷ་བའི་དུས་ཚོད་

ཡོལ་ཏེ་ཡོ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་ལྷ་སྲུང་ནང་སྤྱིའི་ཁེ་སྤོང་གཙོ་བོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བཟུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་
རང་བཅོན་གྱི་ཁེ་སྤོང་ལྷ་སྲུང་བ་ཞིག་སྤོང་གིས་མཉམ་མཐུན་སྤྱི་ག་འཇུགས་
ནང་ཞུགས་བཞིན་པ་སོགས། ད་ལྟོ་དུས་རབས་འདིར་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་མ་
བྱས་པར་ཁེར་རྒྱུ་སྤོང་ཐབས་མེད་པ་དངོས་ཡིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡིད།

ག རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ནང་མི་རིགས་དང་། ལེགས་བྱང་། རྐང་ཡིག་ལ་བརྟན་པའི་
ཚད་མཐོའི་རང་སྤོང་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ལེགས་གནས་ཐུབ་པ་མ་ཟད།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་རིས་ཆེག་བསྐྱེད་དང་བརྟན་ལྡན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བཞིན་
པ་ཡིན།

ང རྒྱུད་པར་དུ་བོད་རིགས་མི་འབྲོར་ས་ཡ་དུག་ཅམ་ལས་མེད་པ་དེ་ཡང་མདོ་སྤོང་སྤྱད་
ཀྱི་ས་ཁོངས་མང་པོ་མཐའ་ཅན་སེམ་ཐོས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་མངའ་འོག་ནས་
བྱུང་དུ་བྱུང་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་བོད་རང་བཅོན་བོར་སྐབས་བོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་ནི་ད་
ལྟོ་བོད་རང་སྤོང་སྤོང་ས་ཟེར་བ་དེ་ཅམ་ལས་མེད་པར་གྱུར་བྱེད་པས། ལོ་རྒྱུས་དང་
སྤྱི་ལོ་དེ་རང་བཅོན་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་ཡང་བོད་མི་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བརྒྱ་ཅིག་དེའི་སྤྱི་རོལ་
དུ་ཡོད་སྐབས་བོད་མིའི་ཆ་ཤས་ཤིག་རྒྱ་ནག་ནས་ཁ་བྲལ་བ་ལས་བོད་རིགས་ཡོངས་
སྤོང་གས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་རང་སྤོང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་འཕྲལ་སྤྱུགས་
དག་མཚན་ཆེ་བའི་རྒྱུར་མདོན་པས་འདི་ཡང་བསམ་ཞིབ་དགོས་པ་ཡིན།

ཅ བོད་ནི་སྐྱམ་སས་བསྐྱོར་བའི་ཡུལ་ལྷང་ཞིག་ཡིན་སྐབས། སྤོང་ས་ཆེན་བྱིས་མཆོས་
ལ་མ་བརྟན་པར་དཔལ་འབྱོར་དང་། དངོས་པོའི་ཡར་རྒྱས། དེང་རབས་ཀྱི་དཔལ་
ཡོན་རྣམས་འཕྲོད་དཀའ་བས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
གནས་རྒྱུར་སྤོང་ས་པོའི་ཁེ་སྤོང་ཡིད།

ཆ བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་དོན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
རྒྱུན་སྤོང་ཐུབ་པར་གཞུང་དང་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཁག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་དེས་པར་དུ་འཕྲོད་
དགོས་པ་མ་ཟད། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་མ་གསལ་བར་བཅོན་བྱོལ་སྤྱི་ག་འཇུགས་
ཀྱང་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན།

༤ ལྷག་པར་པོད་ནང་ལེགས་བྱང་དང་། ཁོར་ཡུག་ མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་བཅས་པ་
རྩ་གཏོར་འགྲོ་གཞིའི་ངོ་བུ་གི་དཀའ་ངལ་ལས་སྦྱོབ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་རྒྱ་
མཚན་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད།

**༥། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནས་གཏན་
འབེབས་བྱུང་ཚུལ།**

༡། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཡགོང་ས་ཡུལ་བས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་འཆར་
ཡིན་ཡང་དེའི་གཏན་འབེབས་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་ཐད་ཀར་གནང་བ་མིན། མང་
གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གཞི་བབུང་སྐབས་དེའི་བོད་མི་མང་སྲི་འཐུས་རྩོན་ཚོགས་དང་བཀའ་
རྒྱུན་སོགས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་མཚོན་པའི་གང་ཟག་དང་རྒྱིག་འཇུགས་ཡོངས་
ལ་གོ་བརྒྱུར་གནང་བ་བརྒྱུད་སྲི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་དང་ཕྱག་བསྐྱར་གནང་
ཡོད། རྒྱ་གཞུང་མཉམ་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་མང་གནང་བའི་རྗེས་གྲོས་འཆར་ཆ་ཚང་
ཞིག་དགོས་མཁོ་བྱུང་བ་དང་བརྒྱུན་ཏེ། རྒྱགས་ཀྱི་འཆར་རྒྱང་ཞི་བའི་དོན་ཚན་ལྡེ་སྲི་
ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་ཨ་རི་གྲོས་ཚོགས་སུ་གསལ་བསྐྱབས་དང་། དེའི་དོན་ཚན་ལྡེ་པའི་
རྒྱས་བཤད་དུ་སི་ཏུས་རྒྱག་གི་གྲོས་འཆར་སྲི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་
གསལ་བསྐྱབས་བརྒྱབ་སྐྱོང་ཡོད། གྲོས་འཆར་འདི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་རྒྱས་
བཤད་དང་པོ་ཡིན་སྐབས། གསལ་བསྐྱབས་མ་གནང་གོང་སྲི་ལོ་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་
༤ རས་ཚེས་ ༩ བར་ཉིན་བཞིའི་རིང་རྒྱ་སར་བཀའ་ཤག་དབུ་བལྟགས་ཀྱིས་བོད་མི་
མང་སྲི་འཐུས་རྩོན་ཚོགས་དང་། གཞུང་ཞབས་རྣམ་པ། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
ཚོགས་པ་ཁག་རང་སྲོང་སྡེ་ཚོན་ཁག་གསར་འཛུལ་བོད་མིའི་འཐུས་ཚབ། དམིགས་
བསལ་སྐུ་མགོན་རྣམ་པ་བཅས་བཅོན་བྱོལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་མཚོན་པའི་དམིགས་
བསལ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་ཆེན་ནང་བགོ་སྐྱོང་མཐེལ་སྲིན་རྗེས་གྲོས་འཆར་དེ་རང་གསལ་
བསྐྱབས་གནང་རྒྱ་སྲི་མོས་ཀྱིས་རྒྱབ་གཉེར་གནང་ཡོད། འདི་ནི་བཀའ་སྲི་གཉིས་ཙམ་
མ་ཟད། མང་ཚོགས་ཀྱི་དོ་ཚབ་མཚོན་པའི་འཐུས་མི་རྣམས་ནས་ཐད་ཀར་བསམ་
ཚུལ་བསྐྱབས་ཏེ་མང་གཙོའི་བརྒྱུད་ལམ་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་རིམ་པ་དང་པོ་

དེལིན།

ཁ ལྷེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་པོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་ཆད་པར་བརྟེན་ལྷེ་ལོ་ ༡༩༩༥ དང་
༡༩༩༦ སོ་སོའི་ཡལོང་ས་མཚོག་གི་གསུམ་དུས་གསུང་འཕྲིན་དུ་འབྱུང་འབྱུང་ལངས་
ལྷོགས་ཇི་དགེ་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྐྱུ་བྱ་དགོས་ལེབས་པ་བཞིན་བཀའ་སྲི་
ཐུན་མོང་གིས་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྐྱུའི་སློན་འགྲོའི་ལས་རིམ་འགོ་འཇུགས་
ཀྱིས་གདམ་བྱ་དོན་ཚན་བཞིའི་ཐོག་བགྲོ་སྐྱོང་སོགས་བྱེད་སྐབས་པོད་མི་གཞིས་བྱེས་
མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བརྒྱ་ཆ་ ༤༩ བཟུལ་བས་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྐྱུ་
མ་དགོས་པར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་རྒྱུ་འདྲིན་ནམ། ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲུར་འགྲོས་དང་བསྐྱེད་ཏེ་དུས་ནས་དུས་སྲུ་
ཐག་གཅོད་གནང་སྲིད་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ལྷུ་དགོས་གསལ་བ་ལྟར་པོད་མི་
མང་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷེ་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཡལོང་ས་
ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང་གི་གནས་བབ་ལ་གཟེགས་ཏེ་དུས་ནས་དུས་སྲུ་ཐག་
གཅོད་མངོན་གནང་ཡོང་བ་དང་། ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་ཐག་གཅོད་
གང་གནང་ལ་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྐྱུའི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱུང་བ་དང་
གཅིག་ལྟར་བརྩི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྤྱི་མོས་གྲོས་ཚེད་བཞག་སྤེལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་མང་མོས་
དང་སྤྱི་ལྷན་གྱི་སྤྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡལོང་ས་མཚོག་ལ་གསོལ་འདེབས་ལྷུས་དོན་ལ་
ཡལོང་ས་ཆེན་པོས་ལྷེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་གསུམ་དུས་གསུང་འཕྲིན་ནང་དབུ་མའི་
ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་རྒྱུ་སྲིད་གནང་རྒྱའི་ཁྲུབ་བསྐྱེད་གནང་། འདི་ནི་མང་ཚོགས་
ཀྱིས་མང་མོས་དང་སྤྱི་ལྷན་གྱིས་སྤྱི་མོས་ཀྱི་ལམ་ནས་མང་གཅོའི་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་གཏན་
འབེབས་རིམ་པ་གཉིས་པ་དེ་ལིན།

ག ལྷེ་ལོ་ ༢༠༠༡ ནས་པོད་རྒྱའི་ཐད་འབྲེལ་བསྐྱར་གསོའི་རྗེས་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་
བདུན་གནང་ཡང་ཅ་དོན་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་མ་བྱུང་ཁར། ལྷེ་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་པོད་ས་
ཡོངས་སྲུ་ཞི་ཞེས་བྱུང་བ་དང་། བཅོན་པོལ་སྤྱི་ཚོགས་སྲུང་ཇ་དྲག་གི་ཚོར་སྣང་བྱུང་
བ་བཅས་ལ་གཟེགས་ཏེ་སྐར་ཡང་ལྷེ་ལོ་ ༢༠༠༡ ཟླ་༡༡ ཚེས་ ༡༧ ནས་ཚེས་ ༢༡
བར་ཉིན་དུག་རིང་རྩ་སར་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ང་དགུ་པའི་ཆ་རྒྱུན་འོག་དམིགས་

བསལ་ཚོགས་ཆེན་བསྐྱེད་སྲིད་པར་བོད་མི་གནས་ལུལ་ཡོངས་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་དོ་
ཚབ་མཚོན་དེས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ ༤༠༠ མ་ཟེན་ཅམ་དང་། ཚོགས་མི་སོ་སོའི་ཡོང་
ཁུངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་སྤུལ་བ། གཞིས་བཞུགས་བོད་མིའི་ཁྲོད་
ནས་བསམ་འཆར་བསྐྱེད་ལེན་གྱིས་པ་བཅས་ཁྲིན་བསམ་ཚུལ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱལ་
བའི་ཚད་མཐོའི་མང་མོས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས། འདི་ནི་
མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་མང་གཙོའི་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་གཏན་འབེབས་རིམ་པ་གསུམ་པ་
དེ་ཡིན།

ང དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚུན་
ཚོགས་ཀྱིས་ཡལ་ལོ་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་གསུང་འཕྲིན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་
གོས་འཆར་ཐོག་བཞུགས་ཐོབ་དང་གསལ་ཞིབ་རྗེས་སྐར་ཡང་སྤྱི་མོས་གོས་ཚོད་ཀྱི་ལམ་
ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཡོད། འདི་ནི་མང་གཙོའི་བརྒྱུད་
ལམ་གྱི་གཏན་འབེབས་རིམ་པ་བཞི་པ་དང་གསུམ་པོས་དེ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ནས་བཟུང་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ བར་འདས་པའི་ལོ་ངོ་སོ་སྟེ་དུག་
ནང་ཡལ་ལོ་ས་མཚོག་ནས་ཡང་ཡང་མང་ཚོགས་ལ་གོ་བསྐྱར་བསྐྱེད་སྲིད་པ་དང་། མང་
ཚོགས་ཀྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རང་དབང་ལྡན་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་དབུ་མའི་
ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་ཚད་མཐོའི་མང་མོས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་ཤིང་། ལྷག་པར་རྒྱ་
རྗེས་སུ་བོད་ནང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་ལོ་མང་འབད་བཅོམ་གྱིས་མྱོང་བའི་
རྒྱས་ཅན་དང་། ད་ལྟ་འབད་བཅོམ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མཁས་དབང་
དང་ལས་འགུལ་པ་མང་པོས་རྒྱབ་སྐྱོར་སྐྱོ་མོས་ཤུགས་ཆེན་ཞུས་ཡོད།

༥། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་ཞིབ་ཚའི་ནང་དོན་ལ་འགྲུར་འགྲོས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ནས་ ༡༩༨༥ བར་འབྲེལ་མོལ་གྱི་བྱང་རིམ་ནང་ཁ་བྱལ་མིན་པའི་
རང་སྤྱོད་གི་གནས་བབ་སྤྱི་སྐྱེད་ཅམ་ལས་ཞིབ་ཚའི་འགྲེལ་བཞེད་མེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༥
ལོར་བསྐུལ་བའི་སི་ཏུས་རྒྱག་གི་གོས་འཆར་ནང་ཚོལ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་བའི་
བོད་ལ་གཞི་རྩའི་ཁྲིམས་ཡིག་རྩུར་དུ་ཡོད་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྤོལ་ཅན་གྱི་རང་སྲིད་

རང་སྐྱོང་། དམག་སྲིད་དང་གཞུང་ཚབ་གཏོང་རེས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་གཞན་པའི་དོན་གནད་ཡོངས་རྫོགས་ས་གནས་གཞུང་གི་དབང་ཚད་དུ་དགོས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་རང་སྐྱོང་གཞུང་དེ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྲི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་མཉམ་གནས་བྱ་རྒྱུ་གསལ་ཡོད།

སི་ཏྲས་སྲག་གི་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱ་གཞུང་གིས་རང་བཙན་དང་། ཕྱི་རང་བཙན་ནམ་ནམ་པ་འགྱུར་བའི་རང་བཙན་ཡིན་ཚུལ་དང་། ལོ་རྒྱུས་དང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་འབྲིག་བཤད། བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་ཆ་གས་ཡིན་པ་དང་བདག་དབང་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པའི་སྤྱིན་བརྗོད་བྱས། རྒྱ་པར་སྐབས་དེའི་སྲིད་ཚུལ་ཀློན་ཀློང་དཔུང་གིས་དུ་ལོ་ལྷ་མ་གལ་སྲིད་རྒྱལ་ནང་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་གནང་འདོད་ཡོད་ན་བོད་རང་བཙན་གྱི་བྱ་གཞག་མཚམས་འདོག་དགོས་ཀྱང་ཁོང་ལ་དེ་ལྟར་གནང་རྒྱུའི་བྲམ་སྒྲིག་ཉམས་མཚན་གང་ཡང་མཐོང་གི་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་འགོད་པར་བཤད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ལྷོ་ལི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཀྱིས་བཀའ་ལག་ལ་དོན་ཚན་གསུམ་ཅན་གྱི་བདེ་ལན་འབྲོར་བའི་ནང་། སི་ཏྲས་སྲག་གི་གྲོས་འཆར་ནང་བོད་རང་བཙན་གྱི་ལྷ་བ་དོར་མི་འདུག་པས་དེ་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུའི་རྒྱ་གཞི་ཡོང་ཐབས་མེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དོན་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་གསུངས་འགོད་པར་གསལ་བསྐྱབས་བྱས། ཟླ་ཡང་ ༡༩༤༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ལྷོ་ལི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ནས་

ཀྱང་དཔུང་གིས་བསྐྱར་བཤད་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ལ་སི་ཏྲས་སྲག་གི་གསུང་བཤད་དེ་བཀའ་ཚིལ་གནང་རྒྱུའི་རྒྱ་གཞི་ཅེ་བ་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད། བཀའ་ཚིལ་གནང་རྒྱུའི་སྤྱིན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་དེ་མེས་རྒྱལ་གཅིག་ཀྱང་སྤུང་སྤོང་བྱ་རྒྱུ་དོས་ལེན་དང་། དེ་འོག་ནས་གནང་དགོས་ཀྱི་རེད། ཅེས་ནན་བརྗོད་བྱས་པ་སོགས་སི་ཏྲས་སྲག་གི་གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱ་སྲོགས་ནས་འབྲེལ་ཚིལ་བྱ་ཐབས་མེད་པའི་ལན་འདེབས་སྤྲུལ་སྤྱོད་བྱ་བ་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོའི་ལོ་གོང་ས་མཚོག་གི་གསུམ་དུས་གསུང་འཕྲིན་དུ་དུས་ཚོད་དེས་ཅན་ནང་རྒྱ་སྲོགས་ནས་བཟང་སྲོགས་ཀྱི་ཡ་ལན་མ་བྱུང་ན་གྲོས་འཆར་དུ་གསལ་བའི་དོན་གནད་ཁག་ལ་འགན་བཞེས་གནང་དགོས་མེད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོའི་ལོ་གོང་ས་མཚོན་པོའི་གསུམ་དུས་གསུང་འཕྲིན་དང་། ཡེ་ལ་གཙུག་ལག་སྤོང་བ་ཁང་དུ་

བསྐྱེལ་པའི་གསུང་བཤད་བཅས་ཀྱི་ནང་གྲོས་འཆར་རང་བཞིན་རྣམས་མེད་དུ་གྲུར་ཚུལ་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱངས། གྲོས་འཆར་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རང་བཞིན་རྣམས་མེད་དུ་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱངས་པ་ནས་བརྒྱུད་སྤོམ་ ༢༠༠༥ ལོར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ཞིབ་ཚུལ་འགྲེལ་བཞེད་གསར་པ་བཞེས་མེད།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་བདུན་གྲས་པའི་ལས་རིམ་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་དངོས་ཡིད་གནས་བབ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་ལངས་སྤྱོད་ལྟེང་། བོད་མིའི་མངོན་འདོད་བཅས་དང་བསྐྱེད་ཉེ་ལགོང་ས་མཚོག་དང་བཅས་ཤོལ་སྤྱིག་འདུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུ་བཤངས་གྲས་ཉེ་བོད་ཀྱི་དཀའ་ཚུན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་འོག་བསལ་རྒྱུའི་འབད་བཙོན་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་ཚུལ་རྣམས་བར་སྐབས་དེའི་ལགོང་ས་མཚོག་གི་གསུམ་དུས་གསུང་འཕྲིན་ཁག་དང་། བཀའ་ཤག་གི་གཏམ་བཤད་ཁག་གི་ནང་རིམ་གསལ་གྲས་ཡིད་པ་མ་ཟད། འབྲེལ་མོལ་སྐབས་སུ་འང་གོ་སྐབས་སྤྱིན་མཚམས་ལགོང་ས་མཚོག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཞིབ་ཚུལ་འགྲེལ་བཞེད་གསར་པ་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྤྱིག་ཡིད་ཚུལ་བཞེད་ཡིད། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་འབྲེལ་མོལ་བདུན་པའི་སྐབས་རྒྱ་སྤོགས་ནས་ང་ཚོའི་དགོས་འདུན་གྱི་རང་སྤྱོད་གི་གནས་བབ་གསལ་བོ་དགོས་ཞེས་བཞེད་པ་ལྟར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙ་ཁྲིམས་སུ་གསལ་བའི་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤྱོད་གི་ཆ་རྒྱུན་རྣམས་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་དངོས་སུ་ལག་བསྐྱར་བྱེད་སྤོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆའི་ནང་ཞིབ་རྒྱས་བཤེད་ཡིད། དེའི་ནང་བོད་རིགས་གཅིག་གྲུར་གྱི་དོ་བོལ་བརྩེ་བཀུར་དགོས་པ་དང་། བོད་མིའི་མངོན་འདོད། བོད་མིའི་གཞི་རྩའི་དགོས་མཁོ་རང་སྲིད་རང་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་གནད་དོན་ཁག་བརྒྱ་གཅིག་བོད་ལ་གཅིག་གྲུར་གྱི་འདོན་སྤྱོད་དགོས་པ། རང་སྤྱོད་གི་དོ་བོད་དང་སྤྱོད་གཞི། མ་འོངས་མདུན་བསྤྱོད་བྱེད་ཐབས་བཅས་ཞིབ་ཚུལ་བཤེད་ཡིད། བསམ་འཆར་འདི་ནི་སི་ཏུས་སྤྱིག་གི་གྲོས་འཆར་དང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡིད་ཅིང་། འདི་ནི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙ་ཁྲིམས་དང་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤྱོད་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཁག་གཞི་བརྒྱུད་ཐོག་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་རང་སྤྱོད་འདོན་སྤྱོད་གཅིག་གི་འོག་དགོས་རྒྱུ་གཙོ་བོར་གྲས་ཉེ་བཤེད་ཡིད།

གྲོས་འཆར་དེ་ལ་རྒྱ་གཞུང་གིས་འགྲེལ་བརྗོད་ཡིག་པ་ཇི་སྟེན་ཅིག་བྱས་པར་བརྟེན་
དེའི་འགྲེལ་བརྗོད་ཅིག་སྤེལ་ ༡༠༡༠ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དགུ་
པའི་སྐབས་སྤྱད་པའི་ནང་རྒྱ་མིའི་འཁྲིག་བཤད་ལ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡིད། ཡིག་ཆ་འདི་
གཉིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་འགྲེལ་བརྗོད་རྗེས་ཤོས་དེ་ཡིན།

བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་འདི་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གཞུང་དང་། བློ་རྒྱུ་ཚོགས། རྒྱུག་
འཇུགས། མི་སྐྱེར་བཅས་མང་པོས་ད་ཅང་འོས་འཚམས་དང་བྲིམས་མཐུན་ཡིན་པའི་
བསྐྱེད་པ་བརྗོད་དང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་འདི་ལ་དོས་ལེན་མ་བྱས་པར་ཡ་མཚན་དང་།
འོས་འཚམས་མིན་པའི་སྤྱིན་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། བྲོས་གཞི་འདིའི་ཐོག་
འབྲེལ་མོལ་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་པ་གནང་དགོས་པའི་སྐུལ་ལྷག་ཀྱང་ནན་པོ་གནང་བཞིན་
ཡོད།

༥། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཕྱག་བསྟར་གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས།

གཉིས་སྟེན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཕྱག་བསྟར་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སྐབས་ཆེན་
གྱི་གྲུབ་འབྲས་མང་པོ་ཐོན་ཡོད།

༧ སྤེལ་ ༡༩༧༩ ལོར་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་དབུ་ཚུགས་ཏེ་བོད་ས་མང་པོར་སྐྱེ་ཚེད་
དང་གཞིགས་སྐྱོར་ཚོགས་པ་སྤེལ་ཐེབས་པས་གཞིས་ཁུལ་གསོན་འཕུད་པ་རྒྱ་བྱའི་
ཚོར་བ་དང་། དེའི་དབང་གིས་གཞིས་བཞུགས་བོད་མིའི་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་གྱི་འཕེལ་
བ་དང་།

༨ གཞིས་ཁུལ་གཉིས་དབུ་མའི་ལམ་གཉེན་འཕུད་དང་འགྲོ་འོང་གི་གོ་སྐབས་དང་། ལྷག་པར་
སྤོང་སྤོང་གྱི་དབུ་མའི་བཅུན་བྱི་ཚོ་མང་པོ་བཅུན་བྱི་ལ་དུ་སྤོང་སྤོང་དང་ཐོས་བསམ་གྱི་གོ་
སྐབས་ཐོབ་པ།

༩ བཅུན་བྱི་ལ་དུ་ཡོད་པའི་རིས་མེད་ཚོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པ་དང་། དགེ་
བཤེས། མཁས་དབང་མང་པོ་བོད་དུ་ཐེབས་ཏེ་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལེགས་བྱུང་གི་
མཛད་འཕྲིན་རྒྱལ་སྐབས་ཆེན་བསྐྱེད་པ་བྱུང་།

ང གཞིས་བཞུགས་པོད་མི་ཤེས་ཡིན་ཅན་མང་པོས་བཙན་བྱོལ་སྐྱིག་འཇུགས་ཀྱི་
ལངས་སྤྱོད་ལ་མོས་མཐུན་རྒྱུ་སྐྱོར་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་། དཔེར་ན་ད་ལྟ་འཁོ་
བཞུགས་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་འགོ་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྤུན་ཆོག་པའི་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ ཏུ་
ལའི་སྐྱོར་མཉམ་ རང་བཙན་བརྩོན་ལེན་མི་བྱེད་པར། མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་
སྐྱོར་ཁོ་ན་ བརྩོན་ལེན་གནང་བའི་ དབུ་མའི་ལམ་ ཞི་དེ་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་རྒྱུན་
འོག་ བོད་དང་དེ་བཞིན་བོད་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཁེ་སྤོང་དང་། དེ་བཞིན་མདུན་
ལམ་དང་ལས་དབང་ལ་ཐུགས་བསམ་ནན་ཏན་བཞེས་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་
ཀའི་གནས་ཚུལ་མཁྲོན་པ། དུས་གནས་དཔྱོད་ཞིབ་ཏན་ཏིག་བཙས་གནང་བའི་ཐུགས་
འགན་ནན་ཏན་ཁུར་བའི་རྣམ་འགྲུར་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་དངོས་སྐྱུབ་དང་
གཟིགས་རྒྱུར་རིང་བའི་དགོངས་རྒྱུལ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་
དང་། དེ་བཞིན་མཁའ་དབང་གཞན་ཞིག་གིས་ དབུ་མའི་ལམ་ཞི་བོད་མི་སེམས་
པ་སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མི་སྐྱོ་སེམས་བདེ་པོ་ཡོང་བའི་གཉིས་སྐྱེན་(ཐ་ན་མང་སྐྱེན་) ཀྱི་
གནས་བབ་གསར་གཏོང་བྱེད་རྒྱ་དང་། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་མཐའ་ཕྱིན་པ་
བྱེད་རྒྱུའི་ལག་བསྐྱར་བྱས་ན་ཆོག་པའི་དགོངས་པ་ཉག་གཅིག་དེ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་
རྒྱལ་ཁབ་གི་བོད་མི་མང་པོས་ནས་བཤད་ན། དབུ་མའི་ལམ་ཞི་རང་བཙན་དང་གཅིག་
གཉུར་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་དོགས་པའི་རྒྱ་ལས་བརྒྱལ་ཞིང་། རིག་པའི་གཞུང་
ལུགས་དང་བསམ་སྐྱོའི་ཐད་ནས་བཤད་ན། དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་མང་ཆོགས་མཉམ་
ཞུགས་རྣམས་པ་དང་། རང་སྐྱོབས་ཀྱི་རྣམས་པ། གསར་གཏོང་གི་རྣམས་པ་འདོན་རྒྱུར་
བཙེངས་འགྲོལ་བཏང་ཡོད། ལག་ལེན་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ནས་བཤད་ན། དབུ་མའི་ལམ་
གྱིས་གོང་སྐོར་གཏོང་ས་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད་པ་དང་། ཞིབ་སླེབ་ནང་དོན་སྤུན་སྤུམ་
ཆོགས་སུ་བཏང་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ཅ རྒྱད་པར་རྒྱ་རིགས་ཤེས་ཡིན་ཅན་དང་། མང་གཙོ་དོན་གཉེར་བ། གསར་འགོད་
པ། རྩོམ་པ་པོ་སོགས་དྲུང་བདེན་ལ་དགའ་བ་ཏ་ཅང་མང་པོས་རྒྱལ་སྐྱོར་གྱིས་བོད་དོན་
བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་བྱ་རིམ་ནང་ཆ་གས་སྐྱེད་པ་ཐུབ་པ་དཔེར་ན། རྒྱ་རིགས་
མཁའ་དབང་གྲགས་ཅན་མང་པོས་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ རྒྱལ་ཕྱོད་མཉམ་

འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་ནི་པོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ལམ་ཁ་ཡག་ཤོས་
རེད། ཅེས་དང་། ཏུ་ལའི་ཟླ་མ་ནི་པོད་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བའི་ལྗེ་མིག་རེད།
ཅེས་དང་། དབྱ་མའི་ལམ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་བསལ་བའི་སྒྲིལ་མཚོག་ཡིན།
ཞེས་དང་། ཏུ་ལའི་ཟླ་མའི་དབྱ་མའི་ལམ་པོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་
ལམ་ཡང་དག་ཡིན། ཞེས་དང་། དབྱ་མའི་ལམ་ནི་གསེར་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རེད།
ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་སྤྱིར་ལྡན་པའི་ཚུམ་ཡིག་ཏུ་ཅང་མང་པོ་སྒྲེལ་ཡོད་ཅིང་། ཉེ་བའི་
ལོ་གསུམ་ནང་པོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཚུམ་ཡིག་ ༧༠༠ ཅམ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་བ་དེ་དག་
མང་ཆེ་བ་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་གསུམ་རེད། དེ་མཚུངས་གཞི་རིམ་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱ་
རིགས་མི་མང་དང་མཉམ་གོ་རྟེན་གསུམ་དང་མཐུན་འབྲེལ་གོང་མཐོར་སོང་སྒྲེ་ས་གནས་
མང་པོར་རྒྱ་པོད་མངོན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་བརྟུགས་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད།

ཆ བྱུང་པར་སྐྱེ་ལོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་ལུགས་
གཉིས་ཀྱི་མངོད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས་པར་འགོག་རྒྱུན་མ་འཕྲད་པ་དང་། པོད་དོན་
འགྲིག་ཆགས་ཡོང་ཆེད་བཅའ་བུའི་སྐྱིག་འཇུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འགོ་བྱེད་ཀྱི་
ལས་འགན་གཏོང་ཅིང་རུས་ལུགས་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད།

ཇ དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་པ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཡགོང་ས་མཚོག་ལ་
ནོ་སྐྱེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཀྱིས་མཚོན་ཆེ་བསྟོན་དང་། གཟེངས་རྟགས། ཆེས་
མཐོའི་དབྱ་བྱིད་ཁག་གི་མངལ་འཕྲད། གྲོས་ཚོགས་ཁག་ཏུ་གྲོས་ཚོད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚོགས་པ་བརྟུགས་པ་སོགས་གཞུང་དང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མངོན་གསལ་དོད་པོ་
ཐོབ་དང་འཐོབ་བཞིན་པ།

ཉ རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བཅའ་བུའི་སྐྱིག་འཇུགས་དང་པོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་
ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཁག་ལ་བྲིམས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོག་རྒྱུན་མེད་པ་མ་ཟད།
སྲིད་གཞུང་མང་པོས་པོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ལ་དོ་སྣང་དང་གྲོས་མོལ་དོན་འབྲས་སོན་པ་
ཡོང་ཆེད་དོན་སྤྱིར་ལྡན་པའི་ཆ་གསུམ་ལ་འདོད་གཙང་མཁན་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ།

ཏ དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ལས་རིམ་ལ་སྲིད་གཞུང་མང་པོས་
སྐྱབ་སྐྱོགས་དང་གཉིས་མོས་འཚོལ་ཐབས་ཀྱི་དགོངས་བཞེས་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་

གྱིས་པོད་དོན་འགྲིག་ཆགས་ཡོང་ཆེད་མཐུན་འགྱུར་གང་ལྟར་བཞུགས་པ། དཔེར་
ན་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་རྣམས་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་མངོན་སྲིད་
རྣམས་ངས་ཀྱི་ནག་གཞུང་ལ་ལོ་གོང་ས་མཚོག་ཀྱི་ནག་ཏུ་གདན་འདྲེན་ལྷན་དགོས་པ་ལྟ་
མཐུད་ལྷན་གྱི་ཡིན། ཁོང་ཞི་བདེ་དང་གྲུ་བཤངས་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མི་ཡག་པོ་ཞིག་
ཡིན་པའི་དོ་སྲོད་ཡོང་གི་རེད། ཅས་དང་། དེ་མཚུངས་སྲིད་འཛིན་ཨོ་ལཱ་མའི་ཕོ་
བྲང་དཀར་པོའི་མགྲིན་ཚབ་པས་ལོ་གོང་ས་མཚོག་གི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དགོངས་བཞེས་
དང་། འཚོ་མེད་ཞི་བ། རྒྱ་གཞུང་དང་མཉམ་གྲོས་བསྟུན་ལྟ་མཐུད་གནང་རྒྱུའི་ཚེད་
སེམས་ལ་སྲིད་འཛིན་གྱིས་གཟེངས་བསྟོན་གནང་གི་ཡོད། ཅས་གསུངས་ཡོད། དེ་
མཚུངས་ཐའེ་དབེན་གྱི་སྲིད་འཛིན་མ་ཡིང་ཅའོ་ཡིས་པོད་ལ་རང་སྲོད་ཡོང་ཐབས་དང་
ལོ་གོང་ས་མཚོག་གིས་རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་བཀའ་མོ་ལ་གནང་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་ལ་རྒྱབ་
སྐྱོར་ཡོད། དེ་ནི་པོད་དོན་འགྲིག་ཆགས་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་པོ་
དེ་རེད། ཅས་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་གསུངས་ཡོད།

ཐ འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་མང་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་གཞུང་གི་དོགས་པ་ནམ་ཉོག་དང་། སེམས་
ཁྲལ། ལངས་སྤྲོགས་བཅས་གསལ་ཉོགས་བྱུང་བ།

ད རང་སྤྲོགས་ཀྱི་མངོན་འདོད་རྣམས་དངོས་དོན་དང་མཐུན་པ་གསལ་སྟོན་བྱས་བྱུང་
བར་བརྟེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་པོད་མིའི་མངོན་འདོད་ཁྲིམས་མཐུན་ལུགས་མཐུན། འོས་
འཚོམས། རྒྱ་མཚོན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྒྱ་གཞུང་གི་འོས་འཚོམས་མིན་པའི་ལངས་སྤྲོགས་དང་མཁྲིགས་བཟུང་གི་དངོས་དོན་
གསལ་ཐོན་བྱུང་བ།

ན ལྷག་པར་པོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྲོད་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་
བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་སྤེད་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་འགྱུར་གྲོས་མོལ་གྱི་གཞི་རྩ་
གཏན་འཁེལ་བྱུང་བ་སོགས་གངས་ལས་འདས།

༡། བཅོན་བྱོལ་པོད་མི་མང་ཚོགས་ལ་རེ་རྒྱལ།

པོད་ནི་ས་ཚེན་པོ་འདི་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་མི་རིགས་དང་རིག་གནས་ལེགས་བྱུང་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་རྒྱལ་མེས་ཀྱི་སྤོང་སྤོང་བས་
དང་ཚིག་བརྒྱུལ་ལས་བྱུང་། དུས་རབས་དགུ་པ་ནས་བཟུང་བོད་དཔོན་ཚམ་གསུམ་གྱི་
རྣམས་མངའ་དབང་སྲོགས་བཞིར་ཁྲབ་པ་ཡང་མི་རིགས་མིའི་ཚིག་བརྒྱུལ་ཉམས་ཏེ་
ནང་ཁྲལ་འཁྲུགས་པས་བོད་སྲིལ་བྱུང་བོར་ཞིང་། རིམ་གྱིས་སོག་པོའི་དབང་འོག་ཏུ་
ཚུད། དེ་ལས་རང་དབང་བརྒྱར་གསོ་བྱུང་རྗེས་སྤུངས་ས་སྐྱུ་དང་། སྐག་གྲུ་རིན་སྤུངས།
གཙང་པ་བཙས་དུས་ལུན་བྱང་དུའི་ནང་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་དབང་ཐ་
ཚུགས་མ་བྱུབ་པའང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚིག་བརྒྱུལ་དང་། དབང་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱུན་སྟོམ་
གྱི་སྤྲིད་བྱུས་བཟུང་མ་བྱུབ་པའི་དབང་གིས་བྱུང་། དགའ་ལྗན་མོ་བྱང་པའི་སྤྲིད་དབང་
ཚུགས་རྗེས་རྒྱང་དག་པ་བྱུང་ཡོད་ནའང་རྣམ་ཡང་བཀའ་འཛོལ་ནང་འཁྲུག་གམ་དབུས་
གཙང་ནང་འཁྲུག་དེས་སྤྲིའི་དབང་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་དྲངས་ཏེ་དུས་རབས་བརྒྱ་
དགུ་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་མངའ་དབང་གི་གཟུགས་བརྙན་མོག་པོར་བྱས་ཟེན་པ་ལས་ད་
ལྟའང་ལྔར་མ་བྱུབ་པ་དེ་ནི་ཚིག་བརྒྱུལ་དམན་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་། དེར་རབས་
ཀྱི་མཁས་དབང་ཞིག་གིས་འབྲུང་བ་འཁྲུགས་པས་ལྷུས་ཀྱི་བྱུངས་སྟོབས་ཉམས། ཚམ་
རྟོག་འཁྲུགས་པས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉམས། རྗེ་དཔོན་འཁྲུགས་པས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ཉམས། ཉམས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་འཁྲུགས་པ་འདི་ལ་བྱུག། ཅས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་
བྱུགས་མང་པར་སྣང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཁེ་སན་གང་ཞིག་བརྒྱབ་ཏུང་
ཚིག་བརྒྱུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་ནི་མངོན་སུམ་གཟུགས་སྤུབ་ཏུ་ཡོད།

ད་ལྟའི་དུས་རབས་འདིར་གཙོ་ཆེར་ཡལོང་ས་ལ་སྐྱབས་མཁོན་སྐྱུ་སྤོང་བརྒྱ་བཞི་
པ་ཆེན་པོའི་ཀྱུན་སྟོམ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་མངོད་འཕྲིན་དང་། རྒྱ་དམར་གྱི་དྲག་གཞོན་ལ་
བརྟེན་པའི་ཇ་དྲག་གི་དུས་ཚོད། རང་དབང་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་བཙས་ལ་བརྟེན་
བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཚོས་ལྷུགས་ལྷུང་ཚན་སོགས་ཀྱི་འབྲེན་འབྲེར་མེད་པར་ཕན་
ཚུན་འབྲེལ་ལམ་དང་ཚིག་བརྒྱུལ་སྤར་ལྷུག་ཚད་མཐོ་དགའ་སྟོབས་བྱ་འོས་སུ་གནས་
ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དཔོན་གལ་མེད་པ་མིན་ཁར། ས་ལོ་པོའི་གཡོ་
འབྲུལ་གྱི་གཞོན་ལུགས་རྣམས་ལ་ར་ཆེ་བས་ཚིག་བརྒྱུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་པའི་ཉེན་ཁ་
ཚབས་ཆེ་སྤར་མ་གྲགས་པ་ཡོད་པ་འདིར་སྣང་མེད་བྱ་བ་ཐབས་མེད།

འདས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བརྒྱུ་བཞུགས་པའི་རིང་ལོ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་དབྱ་
ཁྲིད་པའི་བཙན་བྱོལ་པོད་མིའི་རྒྱུག་འཇུགས་ཀྱིས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལ་ཡིད་ཆེས་
དམ་བཙའ་བརྟན་པོས་པོད་མི་རྣམས་ལ་ལྟ་སྲུབ་དང་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་གང་ཡོད་
རང་དབང་གིས་གསར་གཏོད་དང་། ལྷབ་སྡེལ། འཛིན་སྲོད་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བརྒྱན་
ཡོད། རྣམས་ལོངས་པའི་མང་གཙོའི་རྒྱ་ཚོགས་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་སྲུབ་འདྲ་མིན་མང་
བཞི་དབུ་དང་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ལས་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེག་བསྐྱེལ་ལ་གཞོད་མི་སྲིད། འོན་
ཀྱང་ད་ལྟ་བཙན་བྱོལ་རྒྱ་ཚོགས་ནང་པ་རོལ་པོའི་རྣམས་དབང་གིས་ལྟ་སྲུབ་འདྲ་
མིན་ལ་བརྟན་དེ་ནང་ལྷལ་འགལ་ལྷ་བརྗེ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་མིན་པས། གལ་ཆེའི་
གསེད་བཀོལ་དང་འཔོད་རྒྱལ་བྱ་རྒྱུའི་དོན་གནད་གཉིས་ཡོད་པ་གསུམ་གསལ།
ག མང་གཙོའི་རྒྱ་ཚོགས་ནང་ལྟ་སྲུབ་དང་ཐབས་ལམ་འདྲ་མིན་ཁག་གི་དབར་ནོར་ར་
ཆེ་བའི་དགག་རྒྱུབ་ཀྱི་བསྐྱོར་ཡོད་པའི་དུ་ཆེག་བསྐྱེལ་ལ་མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་
བོ་བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཁག་ལ་ཕན་ཚུན་བརྩི་བཀུར་དང་། གོ་རྒྱུགས་བརྗོད་བསྐྱུ་
བཙས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན། དེ་ནི་མི་རྣམས་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པའི་
རྗེས་འབྲང་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཡོང་མི་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུས་ན་པོད་མི་ཚོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་སྲུབ་
ཇི་འདྲ་ཞིག་བརྒྱུད་ཡང་རྒྱ་མཚན་གྱི་ལམ་ནས་རང་ལྷུགས་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཞིག་དགོས་
པ་ལས་གཞན་ཟེར་གཡམ་རྒྱགས་དང་། མོངས་དད། སྲོགས་ཞེན། ལྷན་པོ་རྒྱ་སྐྱུ་གར་
ཁྲིད། གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ་དེ་རིགས་གཏན་ནས་མི་རུང་། མདོར་བརྒྱས་ན་རང་གིས་
དབྱུད་མཐའ་མ་རྙེད་པར་གཞན་ཟེར་གཡམ་རྒྱགས་མི་བྱེད་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན།
དཔེར་ན་ལོ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཇི་འདྲ་ཞིག་
ཐེབས་རུང་། ལོ་གོང་ས་མཚོག་གི་བཞེད་དགོངས་ལ་ཚང་མས་དང་ལེན་མོས་མཐུན་
དགོས་པའི་བཀའ་ནམ་ཡང་གནད་ཚུངས་མེད། དེ་ལས་རྗེས་སྡེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས།
དགོས་པའི་དག་གམ་མཁུ་རྣམས་ཀྱིས། བསྐྱེགས་བཙན་བརྒྱུད་པའི་གསེར་བཞིན་
དུ། ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། ལྷང་བར་བྱ་ཡིས་ཀུས་སྲིར་མིན། ཞེས་
སོགས་ལུང་གི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཙས་ལོ་གོང་ས་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་
པ་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་དུ་མའི་སློ་ནས་ཐུགས་ངེས་རྙེད་པའི་དོན་རྣམས་གདམས་

པར་མངོན་པའི་ཚོགས་དུལ་བྱ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་རང་སྐྱོབ་སྲིད་ཀྱིས་དཔུང་པས་འཇུག་སྡེ་
རྟོན་བཞིའི་འཇུག་རྣམས་མཚོར་བར་ཉམས་སྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཡལོང་ས་མཚོག་
གི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པའམ་གསུངས་པ་རྒྱ་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་གཡམ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱིས་མི་རུང་
བར་ནན་ཏུར་གནང་གི་ཡོད། རྒྱལ་ལུགས་འདིའི་འོག་དབྱུང་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཀྱང་
ཡལོང་ས་མཚོག་གིས་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་བརྟེན་པ་ལ་བཅད་པའི་སྲིད་དོན་པོད་མའི་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་འདུན་ལམ་ལེགས་ཤོས་ཞིག་ཡིན་པའི་དགོངས་རྒྱུ་གསུངས་པ་ཙམ་ལས། དེ་ལ་
ཚང་མས་མོས་མཐུན་དགོས་པའི་བཀའ་ནམ་ཡང་གནང་མེད་པ་མ་ཟད། བཅོན་བྱོལ་
སྲིད་འཇུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཡིག་ངག་གང་གི་སྐོར་ནས་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་
སྲིད་མེད་པ་དང་། འབྲུང་འབྲུར་ཡང་བརྗོད་འདོད་མེད་པ་ཆོག་ཐག་གཙང་བཅད་ཀྱིས་
བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། དབྱུང་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་འདོད་མོས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་མཁམ་གྱི་གང་
ཟག་སྐྱེར་རམ་ཚོགས་པ་སྲུ་ཞིག་ནས་སྲིད་བྱས་འདིའི་ཁྲབ་སྲེལ་སྤང། ཡལོང་ས་མཚོག་
གི་བཀའ་དགོངས་ཡིན་པས་དུང་ལེན་དགོས་རྒྱུ་ལ་བཤད་ན་ལོག་བཤད་ཡིན་པས་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་མ་འོས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྲིད་བྱས་འདི་གོང་སྐོར་སྐྱོར་ལྟར་མང་གཙའི་
བརྒྱུད་རིམ་ཡང་དག་པ་ནས་ལན་གཅིག་མེན་པར་གཏན་ལ་ཤབ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་།
ཐོག་མའི་དགོངས་འཆར་ཡལོང་ས་མཚོག་གིས་བཏོན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟོང་
ཡལོང་ས་མཚོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱས་ཞིག་ཡིན་པའི་དངོས་དོན་ངོ་སྤྲོད་
གནང་མེ་འོས་པ་མེན་པ་མ་ཟད། གནང་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ལ་གནོན་ཤུགས་
ཀྱི་ངོ་བོར་འཛིན་མི་རུང་། གོང་གསལ་རྒྱ་མཚོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུང་མའི་ལམ་
གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་མོས་མཐུན་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་། ཉམས་ལེན་གནང་མཁམ་སྲུ་ཞིག་ཡིན་
རུང་། རང་གིས་རང་དབང་ལྡན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བརྟག་དཔུང་གི་ལམ་
ནས་ངོས་པ་མ་རྟེན་པར་ཡལོང་ས་མཚོག་ལ་རྗོངས་དང་ཙམ་གྱིས་མ་འབྲས་པ་མ་ཟད།
གཞན་ལ་ཁྲབ་སྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲེ་མཐུན་གནང་དགོས་པའི་གཞིན་སྐྱེལ་ནན་པོ་ལྷུ་རྒྱ་
ཡིན།

ཁ དེ་བཞིན་དབྱུང་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལས་གཞན་པའི་ལངས་སྲོགས་འཛིན་མཁམ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོའི་ལྷ་བྱུབ་ཀྱི་འབྲེལ་བརྗོད་དང་ཁྲབ་སྲེལ་བྱ་རྒྱུའི་རང་དབང་ལ་

འགོག་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད། རང་གི་ལྷ་སྲུབ་ཁྲབ་སྤེལ་མ་སྲུབ་པ་བཙན་གྲོལ་སྐྱིལ་
འདྲུགས་ཀྱི་གཞོན་ཤུགས་དབང་གིས་ཡིན་ཚུལ་དང་། རང་བཙན་བཤད་ན་ཡགོང་ས་
ཆེན་པོའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བཙེ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་ནི་གཞི་ཚུ་
བྲལ་བའི་བསྐྱོན་གཏམ་ཡིན་པས་ལོག་བཤད་དེ་འདྲ་གནང་མི་རུང་ལ། མང་ཚོགས་
ཀྱང་དེ་རིགས་ལ་དབྱ་འཁོར་མི་རུང་། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་
ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཚང་མའི་ནང་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལས་གཞན་
པའི་ལངས་སྤོགས་ཡོད་མཁན་ཚོར་བསམ་ཚུལ་སྤེལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གཞན་ལས་སྒྲག་པ་
ཐོབ་ཡོད་ཅིང་། འབྲུང་འབྲུང་ཡང་དེ་ལྟའི་གོ་སྐབས་ལ་འགོག་རྒྱུ་ཡོང་མི་སྲིད། རྒྱ་
མཚན་གྱིས་མང་ཚོགས་སློབ་དྲུང་མ་སྲུབ་ན་མང་ཚོགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་རྒྱ་མེད།
ཡགོང་ས་ཆེན་པོར་སློབ་གཏང་ཡིད་ཆེས་ལྷོ་མཁན་ཚོར་སྐྱོད་ཅན་དང་། བསམ་
སློབ་གྲོང་མི་ཤེས་མཁན། ཡང་ན་འགན་མི་འཁྲུང་མཁན་ཡིན་པའི་སྐྱོན་འདྲུགས་བྱེད་
པ་ནི་མང་ཚོགས་ལ་གུས་བཀའ་མེད་པ་དང་། རང་ཉིད་འགན་ཁུར་མེད་པའི་དན་
རྟགས་ཤིག་ཡིན། མང་གཙའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྲུས་སྲུ་ལ་སློབ་གཏང་བཙོལ་དང་མི་
བཙོལ། སྲུ་ལ་དང་འདུན་བྱེད་མིན། སྲུའི་རྗེས་སྲུ་འབྲང་མིན་བཙས་ནི་གཞི་རིམ་གྱི་
རང་དབང་ཞིག་ཡིན་པས་སྲུས་ཀྱང་བདེ་ལ་བཞིག་གཏོང་བའམ་མེད། ཡགོང་ས་ཆེན་
པོར་རྒྱབ་རྟེན་བཙོལ་དང་མི་བཙོལ་སོ་སོའི་རང་དབང་ཡིན་མོད། རྒྱབ་རྟེན་བཙོལ་
མཁན་གྱི་རང་དབང་ཡང་འཕྲོག་མི་ཚོགས། མང་གཙའི་རང་དབང་དང་འདྲ་མཉམ་གྱི་
སོ་མཚམས་ངོས་འཛིན་སྲུབ་པ་དགོས།

འོས་འཚམས་མིན་པ་གཞན་ཞིག་ནི་རེ་རྒྱུང་གིས་རང་བཙན་རྩོད་མཁན་གྱི་མི་
སྐྱེར་དང་། ཚོགས་སྡེ་སོགས་ལ་ནང་དོན་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་དགོངས་མཐུན་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཡོད་མཛད་གྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཡགོང་ས་མཚོགས་གི་བྱམས་བརྗེའི་མཛད་
བྱས་དང་གསུང་བབ་རྣམས་ལོག་བཤད་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོང་གི་འདུག དེ་ནི་གཞི་ཚུ་
མེད་པའི་རྒྱན་གཏམ་ཞིག་རེད།

དེ་བཞིན་རེ་འགས་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ནི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་མཐ་
པ་མིན་ཚུལ་གསུང་མཁན་འདུག་པ་ནི་ད་ཅང་ཐལ་བའི་གསུང་བབ་ཅིག་སྟེ། གྲོས་ཚོགས་

ཀྲིས་ཡལོང་ས་མཚོག་གིས་གཏན་འབེབས་གང་གནང་ལ་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་
བསྐྱེའི་ལམ་ནས་གཏན་འབེབས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་མཚུངས་པཅི་བཀྲར་ལྷ་རྒྱ་ལྷས་པར་
ཡལོང་ས་མཚོག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྒྱུན་རྒྱུང་གནང་རྒྱུའི་གསལ་བསྟན་གས་
གནང་ཞིང་། ༡༠༡༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བཞག་པའི་སྤྱི་མོས་གོས་ཚོད་ནང་གོས་
ཚོད་རྩོན་མར་བསྐྱར་དུ་མཇུག་གཞིན་དང་འབྲེལ་ཡལོང་ས་མཚོག་གིས་ཐག་གཅོད་དང་
ཕྱག་བསྟར་གང་གནང་ལ་གོས་ཚོགས་ཀྲིས་མོས་མཐུན་མཐུང་གཅིག་ཏུ་ལྷ་རྒྱ་གསལ་བ་
ལས་རྣམས་གོས་ཚོགས་ཀྲིས་གཏན་འབེབས་གནང་ལམ་ཞིག་མེད་པ་ལོང་བས་བསྟན་ཀྱང་
རྒྱལ་ཁབས་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་ཚང་མས་མཁྱེན་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

དེས་ན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལས་གཞན་པའི་རྩ་གྲུབ་འཛིན་མཁན་ཚོར་མང་
གཅོའི་རང་དབང་གི་སོ་མཚམས་དང་ལས་འགན་ངོས་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་རང་གི་མངོན་
འདོད་མང་ཚོགས་སུ་ཚུལ་མཐུན་ཁྲུབ་སྐྱེལ་གནང་བ་མ་གཏོགས། གཞི་རྩ་མེད་པའི་
བསྟོན་འཇུགས་དང་། གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ལ་བརྟུན་སྲོད་སོགས་འཇུག་གི་རྒྱུད་རྒྱུ་ལ་
དེ་རིགས་མི་གནང་བ་དང་། རང་གི་རྩ་གྲུབ་དེ་དག་སྟོན་འདུན་གྱི་ཡུལ་ཙམ་དུ་བཟུང་
བའམ། རྐྱད་འབོད་དང་། བརྒྱད་ལམ་ཁག་ཏུ་བསྐྱགས་གཏམ་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པར་རྒྱབ་
ཐབས་དང་། ལས་རིམ། རྒྱབ་སྐྱོར་བཙལ་སྤྱོད་སོགས་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་དཔྱད་ལྡན་ཡིད་དབང་
འཕྲོག་པ་ཞིག་གནང་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་ངེས།

༧། མཐའ་དོན།

གཉིས་སྟེན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འདི་ནི་ཡལོང་ས་ཡལྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
དགོངས་འཆར་ལ་གཞིས་བྱེས་པོད་རིགས་མང་ཚོགས་ཀྲིས་ཡང་དག་པའི་མང་གཅོའི་
བརྒྱུད་ལམ་ནས་ཡང་ཡང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་འདོད་དང་མཐུན་
པའི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་ཡིན། ཅམ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དབང་གིས་མང་
ཚོགས་ཀྱི་མངོན་འདོད་འགྲུར་བ་ཕྱིན་ན་བཙན་བྱོལ་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྲིས་ཀྱང་དང་
ལེན་ལྷ་རྒྱ་ལས། མཁྱེན་འཛིན་བྱེད་སེམས་སམ། མང་ཚོགས་ལ་སྲིད་བྱུས་བཙན་
འགེལ་བྱ་རྒྱུའི་འདུན་པ་ནམ་ཡང་མེད། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་མོས་མཐུན་

རྒྱལ་སྤྱིའི་གནང་མཁན་ཚོས་རྒྱ་མཚན་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱི་དབུས་གོ་རྟོགས་དང་ངེས་པ་
ཚིན་པའི་ཐོག་ནས་མོས་མཐུན་དང་ཉམས་ལེན་གནང་དགོས། འདི་ལ་དགག་བྱ་གནང་
མཁན་ཚོས་ཀྱང་གཞི་རྩ་མེད་པའི་སློབ་བྱུགས་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་བེད་
ལོག་སྤྱད་ཐབས་མ་ཡིན་པར་དྲང་བདེན་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་དེ་
བཀའ་བག་གི་རེ་འདུན་ཡིན། ཇལ་ཇག་ཏུ། སུ་མཚམས། །།

རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྐྱོང་སྐྱོབ་ལེགས་ཀྱི་ཁྲུང་ཁྲུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་

༡། བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་
འཆར།

<http://tibet.net/tb/2008/11/15/>

༢། བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་
འཆར་གྱི་འགྲེལ་བཟླ་དེ།

<http://tibet.net/tb/2010/08/03/>

༣། ༢༠༠༩།༦།༡༦ ཉིན་དེ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་གར་གྱི་མཁས་དབང་དང་། གལ་ཆེའི་མི་སྡེ་ཁག་
ཅིག་ལ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་འགྲེལ་བཟླ་སྐོར་བཀའ་བྲིས་གཏམ་བཤད་ཅིག་ལུ་རྒྱུ་
བཟླ་བའི་དོན་ཚན་རྣམས་ཟིན།

<http://tibet.net/tb/2008/06/17/>

༤། བཀའ་སློབ་ཁྲི་པ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤིས་༢༠༠༧།༡༡༢༧ ཉིན་
རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱི་དབུས་པར་བོད་ཆེན་པོའི་སློབ་སློང་སློབ་སློབ་སློབ་སློབ་མའི་བཀོད་ཐོག་
གནང་བའི་གསུང་བཤད།

<http://tibetnet/tb/flash/2009/oct/441009.html>

༥། བཀའ་རྒྱུན་གྱི་པ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤི་པོད་ཆེན་པོའི་སློབ་གྲྭ་
གསུང་བཤད་ལ་རྒྱ་རིགས་མཁས་དབང་པོ་ཡན་ཐའོ་ཡིས་ཡིག་ཐོག་བཅར་འདྲི།

<http://tibet.net/tb/2010/07/29/>

༦། བཀའ་རྒྱུན་གྱི་པ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཚོ་གཤིས་ ༢༠༠༧༡༡༡༡༡༥
ཉིན་མི་ཉེ་ལོ་ ཉེ་རེན་ ཉོར་རང་སློབ་སློབ་གྲྭ་ཆོག་མཁན་འདུར་གནང་བའི་གསུང་བཤད།

<http://tibet.net/en/index.php?id=113&article>

[type=press&rmenuid=morepress&tab=2#](#)

[TabbedPanels1](#)

